

ФОАИЕ

пептре

МІШТЕ, ПІДМЪ ШІ ЛІТЕРАТУРЪ.

No. 44.

Duminică 27. Octombrie.

1840.

„РЪГЪМІНТЕА ЕПІСКОПЪЛВІ ГРЕЧЕСК НЕЗНІТ.“*)

Incliti Status et Ordines!

„Клеръл орі кърві ріт, прін ѣтмаре ші
чел de Рітъл Греческ не Ѣніт, сокотіт
fiind de ѧтвъдъторів ші ѧппаітъторів
а реліціеі ші а торалітъді ші а ферічі-
реі трекътоаре къ ачелеаш ѧппрезнате,
прекъм ші а ферічірі вечніче, требъвіе съ
айъ ваза къвенітъ, прін каре тай вѣртос
породъл de ржнд се повъдіеище; прекъм
ші de ѧп ѧввіи чос веніт аре неапъратъ
тревънітъ, ка нѣ адекъ къпрінс къ гріжі-
ле пептре ѧнерае віеїй, съ фіе ѧппеде-
кат дела аса сѣжітъ греа дерегъторіе.
Din темеївл ачеста Преасфіндіта Маіеста-
те (Maiestas Sacratissima) адінтінд тай

*) Традъсъ дѣпъ лѣтіеище din протоколъл Dietei
циїиєтъ ѧп Сіїїв ла апвл 1837 Іоніану копиу
Cecia CV. Првл 77. — Ачесааш жалъз а
Епіскопълві певніт съ нѣ се конфінде къ ръ-
гъмінтеа ащерніть Dietei din Клвж дела A.
1834 ѧп прівінца националітъді рошнілор
ші съвскрісъ de amандої Епіскопії лор, аде-
къ de Ioan Lemeni Епіскопъл ѣнілор
ші de Vasile Moga Епіскопъл Незпілор.
Ачесааш къпрінде ші але датврі.

Дис. Трад.

тѣлт de вѣт пъріндеище а ѧппаіта ші
кълтвра клерълві певніт ла о старе тай
вѣпъ ші ао тай апропія ла кълтвра Кле-
рълві алтор реліції, ѧптре алтеле, прін ѧ.
Рескріпт ѧрълеск din 14 Іюліе ал апвлъ
1785 ешт съпт 30 Август ал ачелвіан
ан. Првл губерніал 6315 intімат съв А, с'аѣ
фост ѧпвреднічіт а ресолві къ ѧндѣрапе,
ка къ кълтвіеіліе вістіеріеі ѧрълесі, пеп-
тре клеръл Греко не-Ѣніт ѧп четатеа Ті-
мішоареі ѧп Бънат съ се рідіче никоаль
пептре клерічі. Дѣпъ ачесааш ші Чістітеле
Статърі ші Рѣндѣрі, сърака ші преамъл-
пъкъжіта соарте а клерълві ші а попоръ-
лві не-Ѣніт din Трансільванія с'аѣ ѧпвред-
нічіт ао лза къ intімъ пъріндеаскъ, ші
спре ѧпврапеа греатъділор лор (gravamі-
num) ѧп апвл 1791 а ашеза ѧп артікол
de Dietъ, ал кърві къпрінс есте: Релі-
ціа оріенталъ de рітъл греческ
певнітъ, каре дѣпъ лециле ачестей
Провінції пъпъ акѣма ера сокоті-
тъ ѧптре реліцііле съферіте, прін
пѣтереа ачестві артікол ѧп слово
да са депріндере, се ѧптъреше
ѧп ачел кіп, ка тоці ѣтъторії а-
чей реліції съ атжрне дела Епі-
скопъл рітълві лор че требъвіе съ

Фіе пєтіт де къtre Maiestatea Ca
Преасфіндітъ ші дѣпъ kondicja
лор съ фіе трактацї ка ші чеілалдї
льквіторї, жп пвртареа поверілор
пвblіche ші жп алте дѣрі жпкъ съ
нѣ фіе маі твлт de кът алдї жп
гревнацї, іар жп тревіле клервлї,
а Бісерічї, а Фндъційлор ші а е-
дкъдіеї тінерімї, дрептвріле кръ-
іещї Maiestъдї, ші de ачі'нainte
съ пъстреазъ певътъмате *); ші
амъсрат ачестї артікол ла рвгъчніе
клервлї ші а попорвлї певпіт върсате
спре а се da bindeкаре, ші пріп Чінсті-
ле Статврі ші Ржndvрі пвріндеце комжн-
date, маі тжрзиеle жndvрате резолвдї съпіт
Б ші І. din 26 Маі. Нрвл Кврдї 2132
ші din 21 Івліе Нрвл Кврдї 2812 ла апбл

Ачелаш артікол жп літва оріціналъ съпъ аша:
„Religio orientalis Graeci-Ritus non unita,
quae juxta leges huius Provinciae hactenus
inter toleratas Religiones recensita fuit, vigo-
re praesensis articuli in libero suo exercitio,
eo modo confirmatur, ut omnes Religionis as-
seclae ab Episcopo sui Ritus per suam Ma-
jestatem Sacratissimam denominando depende-
ant, et pro sua conditione ad instar reliquo-
rum iucolarum tractentur neque in ferendis
publicis oneribus aliisque prestationibus prae-
aliis aggraventur, juribus Regiae Majestatis
circa negotia Cleri, Ecclesiae, fundationum et
educationis juventutis, porro quoque in salvo
relictis.“ Іатъ синѓврл артікол, не каре се
разъмъ жп Трансільвания пвпта екістінда
реліcioась, дар жп оарешкаре прівінду пічea
політіческъ а Ромънійлор певпіт. Collatio-
nales literae, че се даў Епіскопвлї певпіт
ла пвтіреа лві de къtre Maiestatea Ca, кврг
din чеа din үртъ клаузблъ ал ачестї арті-
кол; ачелаш жпкъ съпіт інтересантे фоарте.

Лпс. Трад.

1792 ешіте, үртасеръ, ка, кв скоп de a
фаче пе клервл певпіт' маі сіліторів ші
маі dectoinik de a жтпліні сферата греа
слжвъ, съ се тжптвіе (immunitetur) de
пвртареа грехтвілор пвblіche, de плътіреа
дъждї пентрі кап, ші de плътіреа вътї
персонале ші de darea тіропілор тілітъ-
рещї, піч съ нѣ фіе princ афаръ de жп-
тжтплареа афлърій жп фапта пъкатвлї
(in facto delicti), іар indвстрія попорвлї
de каре пласъ се діп ші фамілїле паро-
хілор, съ се ацереаскъ пріп прйтіреа пер-
соанелор ші de ачеаста реліcioе ла лвкра-
реа тешештвілор ші пвртареа дерегъ-
торілор магістратвале, іар преа de tot
жттвлїтвл пвтър а зілелор de сървъ-
тоаре съ се жтпшпізезе; ші жп үртъ ка,
спре а жтевпътъдї стареа Клервлї, съ
се пропвіе жп Fond квеніт. Кв адевърат
соартеа клервлї ші а попорвлї с'ар фі
вшврат твлт, пріп препотенітвл артікол
ші пріп Лнд. резолвдї кръіещї, ка пріп
твеле че съпіт амъсрате скопвлї адінтіт,
дакъ ачелас, прекът съпъ, аша с'ар ші
пъзі акврат ші дакъ ар ста жп пвтереа
лор; жпсъ есперіпца пвblікъ търтврісеще
токта din протівъ; къч пе лъпгъ че din фав-
орвл жпгъдвл пріп артікол пвдінъ парте
аре, е сіліт а квпоще поваръ поаъ din а-
чеа, квткъ indвстрія попорвлї ші а фамілїлор
попеци че се діп de ачела, нѣ пв-
тай нѣ се жтmainteazъ, дар жп пвтжптвл
кръіеск *) паре къ кв воіеа се тжтпеще
ші пріп ачееа ші се жтпшпекъ, квткъ пв-
твта пв і се жпгъдвл а жпвъда тешешт-
вілоре ші а жтвръдїща слжвъ de mari-
страт ші іспръвпії сътешї, дар пе лъпгъ

*) Adeкъ жп съсіме.

ачеаста джпротіва опрелій граціосклві де-
кret губерніал din 25 Маів 1812 №л
4128 съв Ф. ешіт, есте сіліт а серва Фъ-
ръ треавъ ші зілеле de сервътоаре а че-
лор de лецеа авгъстанъ. Да каре се маі
адаогъ ші ачеа, къмъкъ фії ші слѣділе па-
рохілор неапърат тревбічоші ла днгрі-
жіреа ші пъртареа економіє, се прind вол-
нічеще ла тілішіе, персоанеле din сінбл
клерклві асеменеа се іаѣ волнічеще ла
прікоаре ші сълт асвріді къ бъть, іар'
недрепдій лор асвріторі adeceorі ла зпі-
латералеле релъдій але Магістратвілор
сълт скъпаці de педеанса мерітать, спре
а кърві добадъ днтре алтеле се пот адъче
бртътоареле декрете губерніале съв №л
2071, 1809; 749, 1823; 7444, 1825; 3896,
1828; 8636, 1822; 5245, 1832; 6510, 1833;
9164, 1833; 9374, 1820; 9315, 1831; 11404,
1832; 224, 1837 ешіте съв I. II. III. IV.
V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. Афарь
де ачеаста офіціалій процесвалі, днпъ към
търтвіскеек релъдійе протопопеши дн
Архіввл епіскопеск ашезате, маі вжртос
дн днпінечі ші дн сървъторі пнпнтаі пе
общіле din днптвріле лор, дар ші днсвши
пе парохії Фнпгенці, Фъръ а пріві ла ачеа,
къмъкъ съвжршіреа слѣжіеї днпнеzeieші
ші днховніческа дндрептарте а асквлтъто-
рілор джпротіва порвачілор вісерічещі дн
зіліе de сървъторі ші дн днпінечі се пе'н-
гріжещі, ді кіатъ ла локвл rezidenцилор
лор спре а авзі челе че се пнвлікъ прів
хаідвчій лор, іар карій се съпн ші мерг,
пе ачеа ді прйтеск неоменеще прів дн
віновъдірі скорніте, ші пе авжnd пічі вп
респект de преодіте, дн adnparea твлі-
тий асквлтъторілор лор ді окъръск къ
джбъртврі (съдълті), ші дн ачест кіп

дн ліпесек къ totvl de тоатъ аекторітатеа
(baza); ші асеменеа соарте трістъ есте
сіліт клерклві пеіпіт а къпоаце ші дн прі-
вінца тіжлоачелор de а віедві, къчі аче-
сте ші de алтмінтрелea пнптаі къ пнпмелe
афлжндвсе, пнпнтаі пн креск, чі маі вжр-
тос din zі tot маі твлт се съвціацъ ші
скад. Къчі днпъ към dobedeck релъдійе
офіціале а ле Протопопілор ашезате дн
архіввл епіскопеск дн сателе 1. Falcusa,
2. Drága vilma, 3. Karbonari, 4. Kis-Kur-
tyás, 5. Kerpenes, 6. Remete, 7. Kis Almás
8. Hari, 9. Szimere, 10. Magura, 11. Tamás-
háza, 12. N. Denk, 13. Kis Denk, 14. Ki-
rályhalma, 15. Markos, 16. Feriház, 17.
Waldorf, 18. M. Feleg, 19. Retisdorf, 20.
Ágostonfalva, 21. Sz. Péterfalva, 22. Busz-
ta Resztolczi 23. Kapolna, 24. Lááz, 25.
Setsel, 26. Lámkerék, 27. Czikud, 28. Frau-
endorf, 29. Zsermari, 30. Hegig, 31. Tamás-
patak, 32. Toplitz, 33 Deda, 34. Liget, 35.
Szász-Ujfaluu, 36. Oroszpatak, 37. Idetspa-
tak 38. Balástelke, 39. Beretzk, 40. Kajla,
41. Krakau, 42. Szarakszen, 43. Dromba-
ri, 44. Kakova јегі, віlle, агрій de Фжп ші
de арат, пъдбріле, Фнпдій (клежіле) din
лонтрі ші din афарь, ші алте реалітъді
каре маі nainte era съв пнпme de порціе кано-
нікъ, къ днчетвл прів сіль (via facti) с'аѣ
къпрінс ші с'аѣ ляят, ші дн тоате зілеле
се іаѣ, днкжт пічі днсвши асістенціа фі-
шкалъ ічі коло прів дн. К. Губернѣ спре
релтареа ачелора датъ пнмік пн ажетъ.
Нічі пн ліпесек днтжнплърі спеціале, вп-
де пнпінеле тошій вісерічещі каре маі
сълт ічі коло, се съпн ла плѣтіреа дъж-
дій кръіеши ші а зечвіелор съпн фелі-
рімі de стеамъте; аша прів кінбріле маі
със арътате слъвндвсе стареа de маі на-
*)

інте а вазеї ші а тіжлоачелор віедій клервль, каре къ пекврматъ тѣпкъ а тѣпнілор сале лвкржнд пътжитбрі дп парте, дпші траце авіа віаца, ачелвіаш Клер дествл de пъкъжіт ісе маі adaогъ ші алт пъказ; къчі адектъ ка ші към ел дппревнъ къ попорвл гріжеї сале дпкредінцат сінгр ш'ар фі Фабрвл непороквлі съв, е пъвлікат ші дефъімат къ къвінте de окарь ші скріері че ес ші дп църі стръіне, ка пеквltіват, прост, ne'ndem'natik, лепеш, plin de суперстії ші de прежвдекъш стрікъчоасе; аша дар жълтіріле ші плжнцеріле ачестві Клер ші пород атжт de пътнерос, кареле пентрв віпеле патріе тілітеацъ дп шасе реціменте, къ хърпічіе ші къ кредінцъ омаіаль, ші алте грєтъші але Провінціе ле поартъ; преквт odinioартъ пе Предечесорі Епіскопі ші фінд скавпвл вакант пе Консісторі іаѣ дпндплекат ші іаѣ дпndemnat, ка пъріпдеще дпвоіндшсе ші ЧЧ. Статврі ші Ржндбрі, съ алерде ла Преа'палтвл лок пентрв кътареа алтърі; аша ші пе mine актма асеменеа тъ сілеск, ка din даторія слъжбей телесъ вів къ супнре кредінчоась кътре пъріпдеаска граціе ші дрептате а Чінстітелор Статврі ші Ржндбрі ші се тъ рог къ tot-deadincсл, ка ші пънъ кжнд се ва дпгріжі пентрв дпбвпнтьціреа сордій дпнпъ адевър ші дрептате а дптрейі сърачій нації ротжнпеці ка ші пентрв челалте нації, съ віпевоіаскъ а тіжлочі пъріпдеацъ:

1-в Ка шкоала клерікалъ, каре пріп дппалт поменітвл M. рескріпт кръіеск din 14 Іюні ал авілві 1785 съв Првл Гвверніал 6315 ешіт маі съв съп D. алтврат, дп [словода кръіаска четате Timiшоара

с'аѣ хотържт а се фаче къ келтвіел кръіеші, Фъръ ка пънъ актма, дпнпъ към аратъ ресінпесл съп D. а епіскопвлі de лецеа гречеаскъ певпітъ din Timiшоара, съ се фі фъквт аколо, съ се рідіче дп сінвл Diezezії певпітъ din Трансільванія лъпгъ скавпвл епіскопеск, атжт пентрв къ редітатеа попорвлі ротжнпеск din Трансільванія дпдз прічіпъ, ка ачееа съ се резолвезе de ла Преаапалтвл лок, кът ші пентрв къ алтфелів клерічій певпіш пв с'ар пътета Фолосі de ачееа, din прічіпъ, къ чататеа Timiшоареі есте ашезатъ афаръ din періферіа ачестві Пріпціпат, ба ші дела хотареле Трансільваніеі фоарте дпвртать.

2-а Съ се дптъреаскъ пріп dietъ ші съ се репнвліч'e a) M. Резолвіе кръіаскъ пріп градіосл Декрет гвверніал din 15 Ноемвріе 1824 Првл 11028 ешіт ла ппктул III. ші IV. съп XIV. ші юаръш din 5 Іюні 1800 Првл 4733.; din 28 Октомвріе 1802 Првл 9876.; din 24 Маі 1813 Првл 2128 съп XV. ешіт пентрв а пв се пріпде, афаръ de дптжнплареа алтърій дп фапта віпїй, ші юаръш пентрв а пв да ла тілідіе персоане de ачелеа каре се дп de ачест клер.

b) M. Рескріпт кръіеші съп D. ші E. адектъ din 10 Маі 1816 Првл крпції 1281, ппктул 7-леа Првл гвверніал 5806 преквт mi din 28 Апріліе 1820 ппктул 1-леа ші 2-леа съп Првл гвверніал 5599 ешіт, каре се дпвоіеск къ дп: рескріпт кръіеск деспре толеранціа крецінпескъ преквт ші къ ппктуліе регнлатіве а фандвлі кръіеск съп II, din акъор дпделес дп пътжнптул кръіеск словозій лъквіторі, ка віпїй че Фъръ дескілініре de націе се влквръ de ачелеаши дрептврі, съп a

се **жигъдзі** ла пъртареа дерегъторійлор пъвліче ші ла **жигъцареа** тещешегърілор **Фъръ** **жигреятъціре**, іар' de алтъ парте съ се щеаргъ ръбл овічей, каре **жн** прівінда **цинері** сърбъторілор челор de леңеа азгъстань къ скъдереа **індѣстріе**, с'ај **жн** традъс de мај nainte.

3-а **Жн** късъторійле тестекате, **энде** **къпнія** се съважреще прін **Клервл** впіт, **жнд** вна din пърді есте de реліція незніть, такса **къпнія** de жетмътате съ се **dea** парохвлві пърді незніте каре е ліпсіт de **къвеніта** събістеніє: ба ар фі мај віне, ка **жн** късъторійле тестекате **фемеіса** tot-deaзна съ прійтеаскъ реліція върватвлві, пентрвкъ прійтіреа a дої парохі de реліції deckіlinіте **жн** ачесаш **фаміліе**, мај въртос de есте съракъ, сложеще спре таре греятате ші ne'ndemжно:

4-а Ка ші ла алте реліцій **клісіерій** (**Федій**) незніці а вісерічілор **жнкъ** съ фіе скътіці de такса капвлві, дзпъ **жнцелесвл** грашюасеі оржндзісл гъверніале din 9 Септемвріе ал апвлві 1825 Прбл 8833 ешіте съпіт **П. П.** прін інфлінда офіціаллор пъвлічі се оржндзіск, къ тот дрептвл се пътъръ **жн**tre неапърат треввінчоий шервіторі вісерічеші, ші **жн**т'о персоанъ съважрещеск треі сложбе ла вісерічі, адекъ сложка **клісіерівлві** de ржнд, прект ші а **клопотарівлві**, ші **жн** бртъ а **къросрвлві** de пошъ, карій портчіле **къріещі** че съпіт а се пъвліка породвлві din партеа **клервлві**, ле поартъ не ла вісерічіле незніте аї ачестеі **Diedezій** **жн** тот **Прінціпіатвл**, лъдіте фъръ пічі о платъ.

5-а Міжлоачеле віецдірій **клервлві** съ се **жтевпътъцізе** прін скътіреа de a плъті дажде ші ватъ пентрв аверіле пропріе тиш-

кътоаре ші **пемішкътоаре**, ші totdeodать съ ice dea треввінчоаселе **Фндбрі** (клешій) парохіале din лоптрв ші din афаръ.

6-а **Жн** пътжнлвл кръеск спре **жтевпътъціреа** стърій **клервлві** съ се **dea** аж-торіз din каселе аlodiale. Іар **жн** **Фішка-літъці** din респектівеle касе domінале сај din a конфратерпітъцій, **жн** локвлріле de ла жпці, **энде** парохі незніці п'ај пічі о парте din ачелеа, чі п'єтая клервл алтор реліцій; de ші ла нэмітеле касе партеа чеа мај mape de вапі кърце дела незніці ка de ла впій че съпіт къ пътървл тай твлці; сај **жн** бртъ dakъ ачеаста дела **Фішкал** кръеск п'а с'ар п'єтая къщіга, чел п'єтін съ се **dea** **Фнд** din лоптрв ші din афаръ треввінчос пентрв лъквінці ші хранъ парохвлві **Фнгент**, фъръ повара de a da рово-теле ші такселе.

(ва зрта).

PARALLELISMU.

ДЛТРЕ ЛІМБА РВМЪНЪ ШІ ИТАЛІАНЪ.

Romanesce.

Italienesce.

I.

Omu	uomo, omo
femeę	donna, femmina
fetu	feto
românu	romano
pêru de unde pêruca	capello perrucca
fâcâ	faccia
figurâ	figura
frunte	fronte
têmple	tempia
ochiu	occhio
lacréma	lagrima, lacrima
urechie	orecchio, orecchia
nasu	naso

nare	nare	sâng	sangue
nâri	narici	urdôrc	ordnra
mucu-ci	muccio	sudôre	sudore
mustaçâ	mustacchio	mêduvâ	midolla
bucâ (1)	bocca	pele	pelle
gurâ	gola	carne	carne
dinte	dente	vine	vene
gingie	gengia	nervu	nervo
limba	lingua	osu	osso
cerbice	cervice	nume	nome
umérù	omero	titulu	titolo
subtiôrâ	ascella	inima, suffletu	anima
peptu	petto	spiritu	spirito, spirto
sínu	seno	simtu	senso
braçu	braccio	vedu	vista
mânâ (2)	mano	audu	udista
palmâ	palma	gustu	gusto
pumnu	pugno	mirosu	odorato
degitu	dite, digito	tactu	tatto
unghie	unghia	foame	fame
côstâ	costa	nesatiu	insaziabilità
ficatu	fegato	sete	sette
plumîni	polmeno	boce, de unde bocire-bo-	voce
fiere	fiele	citu	
veninu	veleno, veneno	vorba	verbo
buricu	bellico, umbelico	plansu	pianto
stomachu	stomachò	rîsu	riso
vîntrâ, d'unde vintre	ventra	suspinu	sospiro
bèsica	vescica	gemetu	gemito
rînichi	reni	ratio de unde oratie	ragione
dosu	dosso	minte	niente
— ru	colo	cugetu	pensiere
spinare	osso del filo	voie	voglia
genuchi	ginocchj	dorinça	desiderio
pulpa	polpa	judicata	giudicio giudicato
picio	piè, piede	sciinça	scienza
pasu	passo	amoru	amore, amor
fugâ	fuga	tinereçe	tenerezza
urmâ	orma	placere	piacere
talpâ	talpa	sufferinça	sufferenza
câlcéiu	calcagno	durere	dolore
		plaga	piaga
		tristeça	triszezza
		furie	furia
		spaima	spavento

(1) de unde bucâtara.

(2) în cartile vechi se vede manu: „manule mele fecerô organu, si degitele mele alcatu- iró saltire.“

sommu	sonno	vêsmînt	vestimento
visu	sogno	înbracamînt de la braçu	braccio (in)
virtute	virtu	calcamînt	calzamento
vîrtute		calçe, ciorapi	calze
dispreçu	sprezzo, disprezzo	calçuni	calzoni
turburâmint	turbamento	camasa	camiscia
bunêtate	bontâ bonità, bontade, bonitade	legatura	legatura
buneçe	bonizia	manica	manica
rêutate dela reu	malizia	mânecari	manicini
râpire	reo	manusa	guanto
dreptate dela dreptu	rapina	mantà-le	mentello
adeveru	giustizia	manta	manto
infrenare	dritto	teasca, buzunar	tesca
desfrêu	verità	scufa	scuffa
marghiolie	infrenare	vélù	velo
mînciunâ dela mintire	sfrenamento	conciu	coucio
betie de la bere	marioleria	peptine	pettine
spurcu	bugia	braçele	mangilie
nebunie	mentire	scarpe	scarpe
sôrta sôrte	imbpiachezza	pantofi	
parte	bevere, bere	inelu	anello
bine	sporco	cîngétore	cintura
reu	pazzia	umbrelâ	ombrella
miserie	sorte, sorta	acu	ago, aco
june	parte	fôrfice	forbice, fofice
viaça	bene	furcâ	forca
sanêtate	male	fusu	fuso
intregime intarime	miseria	firu	filo
langôre	giovine	ghiemu	ghiomio
friguri	vita	nodu	nodo
tuse	sanità		
colica	interezza		
riie	langore		
balsamu	febre		
môrte	tosse		
repausu	colica		
remesu	rogno		
	balsamo		
	morte		
	riposo		
	rimaso		
II.			
fasa	fascia	pâne	pane
		apa	aqua
		farina, faina	farina
		vinu	vino
		sare	sale
		pranzu	prânzo
		îmbucatura	imbocatura
		cina	cena
		dejun	colazione
		ajun	digiuno
		legume]	legume
		merinde	merende
		grasime	lardo
III.			

untu	unto
seu	sevo
supa	supa *)

(Din Книгата на А. С. ще сеpare към тай
сърта).

РАРЪ ІВБИРЕ DE DIRENTATE.

Direntata е флореа чеа дръгълашъ
а вицій отменещі, каре дн тоате стъріле
ші днпрецвръріле вицій, ші претвтіп-
деші пе пътжптул ачест ротогол челеа
тай помпоасе фрвктері продвче. Ачеа-
ста не аратъ вртътоареа сквртъ днтжп-
пларе.

Марелеші нембріторівл філософ Кант
тай вжртос de кът орі че, ізвѣ direntata. Odатъ къльторінд несте о пътвре, Фу
de о гръмадъ de тжлхарі днпрецврърат, ка-
режі череа бапій. Кант пічі de кът нв съ-
тръдеа dela днплініреа пофтеі чеі сжл-
піче а тжлхарілор; днпъ че din спамъші
пріп не пъдеждзіта днтжптиларе прічинітъ
ш'а веніт дн орі, днш бъгъ тжна днтр вж-
дзінірі, ші тоці бапій, карі іа афлат а-
коло іа дат ходілор. Ші спре днтр-
вареа лор аз па'р тай авеа ші тай твлші
бапій, къ днвръвтаре ле аз респіпс,
къткъ пічі вп бап пътai аре аколо. А-
твпчі тжлхарі твлдзіміндзіс къ жафбл лор,
детере паче лві Кант. Іаръ ачестія пе-

*) Domn Азкторвл ачестія артікол ва авеа
взпътате а іерта, дакъ тінографіа поастрѣ
нв аре літере de ажкис пептръ тоате рег-
ліле ачестей ортографій, din каре впеле літе-
ре нв се тай афль пічі ла о лімѣтъ алта din
Европа.

Nota Pedакшіеі

сте пвцжл дн вені амінте, къткъ ші 'п че-
лалалт вждзінірі ар тай авеа бапій, днданть
і кіемъ днданть, ші днданть а dat ші
ачешія лор, зікжнд, къткъ пептръ тоатъ
лвтѣ 'п'ар патѣ съ тіндеасъ. — О аша
раръ ізвїре de direntata de ла вп от жъ-
фвіт пічі de кът п'а'з ацептат тжлхарі; лі с'а'з
дещептат къпощінда ші къ повіле сжлпірі
пъпъ ачі пеквпоскете дн inima лор. Істе
детеръ жафбл днданть, къзгръ дн це-
пнкі, ші днц търтврісіръ nedirentata.

ТОАСТВЛ ЛВІ ФРАНКЛІН.

In тжмпвл ачела, кжнд Вашінгто'н
пріп стрълвчіtele сале днвініцері ла тоа-
тъ Европа днш фъкв пътеле къпоскют, ве-
стівл Франклін шедеа одатъ ла пржнз
къ вп днпломат енглеск, днпрезп' ші къ ал-
твл (іаръ днпломат) фржческ; къ вртъ-
тоареа тоастврі се голіръ пъхареле: енле-
зъл гръі: — Енглітера е соареле, а кърві ра-
зе ші пе челеа тай днпъртате асквпсврі а
пътжптулі ле лвчъще ті ле фаче podi-
ditoare! — Фржквл: Франца е лвна,
а къреі віне фъкътоаре влжнде рaze ла
тоате гінтеле слжеск спре тжпгъвере ші
desfътаре дн днтрвперек. Днпъ ачестѣ
се сквль ші Dr. Франклін, ші къ дн-
свншіта са маiestате ші de плін' сітпліч-
не вртътоаре zice: Георг Вашінгто'н
е повъзвіторівл Іоста, каре а порвпчіт
соарелі ші лвпей, ка съ стеа дн лок.
Арделеан Адре.не. *)

*) Артіколвл: Oglinda спартъ, din Нрзл
трекят днкъ есте а тай със номенітвл лві Domn
коллаборатор.

Nota Ped.